

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy w Słupsku w II Wydziale Karnym, w składzie:

Przewodniczący SSO Aldona Chruściel-Struska (spr.)

Sędziowie: SO Jacek Żółć

SO Robert Rzczkowski

Protokolant: sekr. sąd. Olga Wichniarek

w obecności Prokuratora Prokuratury Okręgowej Katarzyny Mądry,

po rozpoznaniu w dniach 8 listopada 2013 roku i 3 lutego 2014 roku,

sprawy z wniosku **M. R.**, syna M. i R. z domu B., ur. (...) w G.,

o odszkodowanie w kwocie 2 428,97 złotych i zadośćuczynienie w kwocie 7 000 złotych z tytułu wykonania względem niego kary ograniczenia wolności i środka karnego, których nie powinien był ponieść w sprawie XIV K 924/11 Sądu Rejonowego w Słupsku,

na podstawie art. 552 § 1 i 2 k.p.k.;

1. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy **M. R.** kwotę 2 500 (dwa tysiące pięćset) złotych tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 2 336,47 (dwa tysiące trzysta trzydzieści sześć 47/100) złotych tytułem odszkodowania, wynikłe z wykonania względem niego kary ograniczenia wolności, której nie powinien był ponieść, z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty;
2. oddala żądanie w pozostałym zakresie;
3. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

M. R. złożył do Sądu Okręgowego w Słupsku wniosek o zasądzenie na jego rzecz odszkodowania w kwocie 2 345 złotych i zadośćuczynienia w kwocie 7 000 złotych za poniesienie kary orzeczonej w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Słupsku pod sygnaturą XIVK 924/11, której nie powinien był ponieść.

Na rozprawie w dniu 8 listopada 2013 roku pełnomocnik wnioskodawcy zmodyfikował żądanie w części dotyczącej odszkodowania wnosząc o zasądzenie na rzecz M. R. z tego tytułu kwoty 2 428,97 złotych.

W uzasadnieniu wniosku podano, iż wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 24 lutego 2012 roku w sprawie K 924/11 M. R. został skazany za czyn określony w art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne. Nadto Sąd orzekł wobec niego zakaz wstępu na mecze piłki nożnej, rozgrywane przez Klub Sportowy (...) na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, połączony z obowiązkiem stawiennictwa w Komendzie Miejskiej Policji w S. w czasie trwania tych meczy przez okres 2 lat. M. R. obciążono też kosztami postępowania.

Wyrokiem z dnia 28 lutego 2013 roku Sąd Okręgowy w Słupsku w sprawie VI Ko 4/13 wznowił postępowanie i uchylił wyrok w sprawie XIV K 924/11 oraz przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Słupsku. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 19 czerwca 2013 roku w sprawie XIV K 115/13 wobec M. R. zostało umorzone postępowanie w sprawie o czyn z art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych, z uwagi na to, że czyn M. R. nie wyczerpuje ustawowych znamion zarzuczonego ani innego czynu.

Kara orzeczona w wobec wnioskodawcy została wykonana w całości, zaś koszty postępowania zostały przez niego uregulowane. Kary tej M. R. nie powinien być ponieść.

Wnioskodawca wskazał, że na kwotę odszkodowania składają się kwota 2000 złotych tytułem wynagrodzenia, które otrzymałby, gdyby wykonywał pracę w czasie przeznaczonym na wykonywanie karnej pracy, koszty dojazdu autobusem do miejsca wykonywania kary ograniczenia wolności i do Komendy Miejskiej Policji w wysokości 75 złotych oraz uiszczone koszty postępowania w wysokości 270 złotych.

Uzasadniając zasadność i wysokość zadośćuczynienia M. R. wskazał, że wykonywana przez niego praca w ramach kary ograniczenia wolności była dlań uciążliwa, z uwagi na to, że wnioskodawca jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym, a która to niepełnosprawność wynika ze schorzeń kręgosłupa. Wykonywanie dość ciężkiej pracy polegającej na skrobaniu ścian, w pozycji stojącej i często na drabinie powodowało dodatkowe obciążenie kręgosłupa i dolegliwości bólowe. Nadto wykonywanie kary ograniczenia wolności powodowało też ogólne zmęczenie M. R., który jednocześnie wykonywał pracę zawodową. W związku z wykonywaniem prac w ramach kary ograniczenia wolności pogorszył się stan zdrowia wnioskodawcy, który musiał wielokrotnie korzystać ze zwolnień lekarskich, co ma charakter trwały i skutkuje tym, że M. R. będzie stawał przed komisją lekarską w celu stwierdzenia znacznego stopnia niepełnosprawności i ustalenia, iż jest trwale niezdolny do pracy. Nadto uciążliwe dla wnioskodawcy było wykonywanie środka karnego, albowiem nie mógł oglądać meczów drużyny, której jest kibicem, a przy tym musiał stawiać się w Komendzie Miejskiej Policji w S., co dezorganizowało wnioskodawcy czas wolny w weekendy.

Na rozprawie w dniu 8 listopada 2013 roku pełnomocnik wnioskodawcy zmodyfikował żądanie M. R. w części dotyczącej odszkodowanie w ten sposób, iż cofnął żądanie co do zwrotu kosztów postępowania w sprawie XIVK 924/11 Sądu Rejonowego w Słupsku, a rozszerzył je w zakresie kosztów komornika związanych z egzekucją tych należności, tj. o kwotę 353,97 złotych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. R. wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 24 lutego 2012 roku w sprawie XIVK 924/11 został skazany za czyn określony w art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze po 20 godzin w stosunku miesięcznym. Nadto orzeczono wobec niego środek karny w postaci zakazu wstępu na mecze piłki nożnej, rozgrywane przez Klub Sportowy (...) na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, połączonego z obowiązkiem stawiennictwa w Komendzie Miejskiej Policji w S. w czasie trwania tych meczy przez okres 2 lat. M. R. obciążono też kosztami postępowania, a w tym wymierzono mu opłatę w kwocie 180 złotych.

(dowód: wyrok - k. 49 akt sprawy XIVK 924/11 Sądu Rejonowego)

Wyrokiem z dnia 28 lutego 2013 roku Sąd Okręgowy w Słupsku w sprawie VIKo 4/13 wznowił postępowanie w sprawie XIVK 924/11 Sądu Rejonowego w Słupsku i uchylił prawomocny wyrok nakazowy w sprawie XIVK 924/11 w S. i sprawę M. R. przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Słupsku.

(dowód: wyrok - k. 65 akt sprawy XIVK 924/11 Sądu Rejonowego w Słupsku)

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 19 czerwca 2013 roku w sprawie XIVK 115/13 wobec M. R. na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. postępowanie o czyn z art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych zostało umorzone.

(dowód: wyrok - k. 112 akt sprawy XIVK 924/11 Sądu Rejonowego w Słupsku)

W dniu 2 kwietnia 2012 roku M. R. został wysłuchany przez kuratora sądowego przed skierowaniem go do wykonania kary ograniczenia wolności i wówczas wskazał, że posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, choruje na zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa, skarżył się na brak czasu, w którym mógłby przystąpić do wykonywania kary. Tego samego dnia kurator sądowy podjął decyzję o skierowaniu M. R. do wykonania kary ograniczenia wolności w Wojewódzkim Szpitalu (...) w S., do prac remontowo - porządkowych, polecając mu rozpoczęcie pracy w terminie 7 dni.

(dowód: notatka w teczce Wo 330/12 Sądu Rejonowego w Słupsku, decyzja kuratora)

M. R. zgłosił się do wykonania kary ograniczenia wolności w Wojewódzkim Szpitalu (...) w S. w dniu 4 lutego 2012 roku. W kwietniu 2012 roku wykonał 20 godzin wyznaczonych mu prac. Początkowo wykonywał prace porządkowe w kuchni szpitala. W okresie od maja 2012 roku do października 2012 roku M. R. nie stawał się do wykonania kary. W dniu 1 października 2012 roku, po upomnieniach pisemnych, skontaktował się telefonicznie z kuratorem sądowym, informując, że nie wykonywał kary z uwagi na pobyt w Areszcie Śledczym w okresie od 25 sierpnia 2012 roku do 24 września 2012 roku.

(dowód: informacje ze szpitala za okres od 30 kwietnia 2012 roku do 30 września 2012 roku, notatka urzędowa z 1 października 2012 roku - teczka Wo 330/12 Sądu Rejonowego w Słupsku, zeznania M. R. - k. 62v, zeznania M. M. - k. 64 - 64v, zeznania C. D. - k. 64v - 65)

M. R. na nowo podjął wykonywanie kary ograniczenia wolności w Wojewódzkim Szpitalu (...) w S.. Został skierowany do wykonywania prac remontowych polegających na skrobaniu ściany w tunelu łączącym budynek główny szpitala z prosektorium. W listopadzie 2012 roku wykonał 80 godzin takich prac, w grudniu 2012 roku 40 godzin, w styczniu 2013 roku 40 godzin i w lutym 2013 roku 20 godzin prac.

Prace te M. R. wykonywał w pozycji stojącej po 2 - 4 godzin dziennie.

Wykonując karę M. R. był zatrudniony w Zakładzie Pracy (...) w charakterze kierowcy - konwojenta. Pracę tę wykonywał po 8 godzin dziennie, a niekiedy dłużej.

(dowód: informacje ze szpitala za okres od listopada 2012 roku do lutego 2013 roku - teczka Wo 330/12 Sądu Rejonowego w Słupsku, zeznania M. R. - k. 62v - 63, zeznania M. M. - k. 64-64v, zeznania C. D.- k. 64v- 65, informacja ze szpitala - k. 39, informacja z AnKris - k. 155)

W dniu 26 września 2011 roku (...) ds. Orzekania i Niepełnosprawności zaliczył M. R. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności wskazując, że jego niepełnosprawność istnieje od przed 16 roku życia M. R..

(dowód: orzeczenie - k. 71, zeznanie M. R. - k. 63)

W przedziale czasu od marca 2012 roku do marca 2013 roku M. R. przebywał na zwolnieniach lekarskich w okresach od 21 sierpnia 2012 roku do 25 sierpnia 2012 roku, od 26 października 2012 roku do 3 listopada 2012 roku, od 4 listopada do 7 listopada 2012 roku, od 7 lutego do 15 lutego 2013 roku, od 1 marca do 5 marca 2013 roku. W tym czasie także niekiedy wykonywał prace w szpitalu w ramach orzeczonej kary ograniczenia wolności.

W okresie od 7 lutego 2013 roku do 11 lutego 2013 roku M. R. przebywał w Wojewódzkim Szpitalu (...) w S. na Oddziale (...) z rozpoznaniem nagły niedosłuch czuciowo - nerwowy ucha lewego i zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa. W okresie od 5 sierpnia 2013 roku do 23 sierpnia 2013 roku M. R. przebywał w Wojewódzkim Zespole (...) w S. z rozpoznaniem spondyloartropatia seronegatywna, gastropatia, otyłość. Następnie w okresie od 11 października 2013 roku do 31 października 2013 roku M. R. przebywał w Wojewódzkim Zespole (...) w S. z rozpoznaniem zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa, dyskoptia lędźwiowa, hyperurykemia.

(dowód: karty informacyjne - k. 58, 59, 60, 72, 73, informacja z (...) Oddział w S. - k. 55, zeznania M. R. - k. 63v, informacja z AnKris - k. 155)

M. R. z miejsca zamieszkania do miejsca wykonania kary docierał korzystając z autobusów miejskich, a także samochodu. M. R. korzysta ze zniżki na środki komunikacji miejskiej.

(dowód: zeznania M. R. - k. 63).

Wykonywane prace w ramach kary ograniczenia wolności mogły u M. R. powodować przejściowe nasilenie dolegliwości bólowych kręgosłupa, głównie w związku z dyskopatią i otyłością. Nie miały negatywnego wpływu na stan zdrowia wnioskodawcy i nie wpłynęły na pogorszenie stanu zdrowia M. R..

(dowód: opinia biegłej z zakresu reumatologii - k. 215 -216, dokumentacja medyczna - k. 72 - 76, 85 - 152, 157 - 203, 205)

Sąd zważył co następuje:

Wniosek M. R. o odszkodowanie i zadośćuczynienie, co do zasady zasługuje na uwzględnienie.

Zważyć należy, iż przepisy rozdziału 58 kodeksu postępowania karnego określają odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkody wynikłe z wykonania względem oskarżonego w całości lub części kary, której nie powinien być ponieść, przy czym przysługujące z tego tytułu odszkodowanie i zadośćuczynienie ma charakter roszczeń cywilnych dochodzonych w postępowaniu karnym. K. tryb dochodzenia tych roszczeń ma charakter szczególny w stosunku do cywilnoprawnej drogi realizacji odpowiedzialności Skarbu Państwa opartej na zasadzie winy, bowiem przepisy kodeksu postępowania karnego statuują odpowiedzialność Skarbu Państwa na zasadzie ryzyka (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 15 września 1999 roku w sprawie I KZP 27/99, OSN 1999/11-12/72).

Odszkodowanie takie, w myśl art. 552 § 1 k.p.k. przysługuje między innymi oskarżonemu, który wyniku wznowienia postępowania lub kasacji został uniewinniony lub skazany na łagodniejszą karę, wynikłe z wykonania względem oskarżonego w całości lub części kary, której nie powinien być ponieść.

Nadto w myśl § 2 tego przepisu odszkodowanie i zadośćuczynienie służy także, jeżeli po uchyleniu skazującego orzeczenia postępowanie umorzono wskutek okoliczności, których nie uwzględniono we wcześniejszym postępowaniu. Zgodnie z poglądem przyjętym w judykaturze są to takie okoliczności, które istniały i uzasadniały umorzenie postępowania już w chwili wydania prawomocnego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 1973 roku w sprawie III KZ 187/72).

Na gruncie niniejszej sprawy wskazać należy, iż M. R. wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 24 lutego 2012 roku w sprawie XIVK 924/11 został skazany za czyn określony w art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze po 20 godzin w stosunku miesięcznym. Sąd Okręgowy w Słupsku w dniu 28 lutego 2013 roku w sprawie VIKo 4/13 wznowił postępowanie w sprawie XIVK 924/11 Sądu Rejonowego w Słupsku i uchylił prawomocny wyrok nakazowy w sprawie XIVK 924/11 w S. oraz sprawę M. R. przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Słupsku. Natomiast Sąd Rejonowy w Słupsku wyrokiem z dnia 19 czerwca 2013 roku w sprawie XIVK 115/13 na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. postępowanie wobec M. R. umorzył. Z uzasadnienia tego orzeczenia wynika, zaś, że M. R. swoim zachowaniem nie wyczerpał ustawowych znamion zarzucanego mu czynu, a w innym zakresie brak było skargi uprawnionego oskarżyciela. Tym samym, w przekonaniu Sądu, zostały spełnione przesłanki co do uznania, że kary orzeczonej wyrokiem w sprawie XIV K 924/11 M. R. nie powinien być ponieść.

Tymczasem, jak wynika z teczki Wo 330/12 Sądu Rejonowego w Słupsku oraz zeznań M. R., M. M. i C. D., M. R. w całości orzeczoną wobec niego karę ograniczenia wolności wykonał, odpracowując ją w Wojewódzkim Szpitalu (...) w S..

Z uwagi na powyższe uznać należy, iż M. R. przysługuje roszczenie z art. 552 § 1 i 2 k.p.k. z tytułu wykonania kary, której nie powinien być ponieść.

Na podkreślenie też zasługuje, że w sprawie nie występuje żadna z negatywnych przesłanek określonych w art. 553 § 1 k.p.k., skoro wnioskodawca nie złożył fałszywego zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa lub fałszywego wyjaśnienia powodując tym niekorzystne dla siebie orzeczenie w przedmiocie skazania.

Zaznaczenia wymaga, że szkoda i krzywda, które zostają doznane na skutek wykonania kary, której wnioskodawca nie powinien być ponieść muszą być bezpośrednim następstwem niesłuszności wykonania kary, przy czym owa bezpośredniość nie musi oznaczać ograniczenia szkody wyłącznie do skutków powstałych wobec fizycznego wykonania kary i tylko w czasie jej wykonywania, bowiem skutki te mogą w czasie wykraczać poza moment wykonania kary.

Pełnomocnik wnioskodawcy sprecyzował, iż na dochodzoną przez wnioskodawcę kwotę odszkodowania składają się: 2 000 złotych tytułem wynagrodzenia, które otrzymałby M. R., gdyby wykonywał pracę zarobkową w czasie przeznaczonym na wykonywanie kary ograniczenia wolności, koszty dojazdu autobusem do miejsca wykonywania kary ograniczenia wolności w wysokości 75 złotych oraz kwota 353,97 złotych z tytułu kosztów komornika związanych z egzekucją należności kosztów postępowania i opłaty zasądzonej w sprawie XIV K 924/11, zaś kwota 7 000 złotych to żądane zadośćuczynienie.

Poza sporem pozostaje, że M. R. wykonywał w ramach orzeczonej kary 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze po 20 godzin w stosunku miesięcznym, prace w Wojewódzkim Szpitalu (...) w S., przepracowując łącznie czas 200 godzin. W tym czasie oskarżony mógłby zaś podjąć inną pracę przynoszącą mu dochód. W tym zakresie zatem M. R. poniósł szkodę.

Analiza informacji z teczki Wo 330/12 Sądu Rejonowego w Słupsku, wskazuje, że M. R. w 2012 roku przepracował w ten sposób czas łącznie 140 godzin, a w roku 2013 - 60 godzin.

Zgodnie z art. 129 § 1 ustawy Kodeks pracy z dnia 26 czerwca 1974 roku przeciętny wymiar pracy w miesiącu wynosi 160 godzin. Wskazać zaś należy, że minimalne wynagrodzenie za pracę w 2012 roku wynosiło 1500 złotych (por. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku - Dz. U nr 192, poz. 1141, z 2011 roku), zaś w 2013 roku wynosiło 1600 złotych (por. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2012 roku - Dz. U z 2012 roku, poz. 1026).

Wobec tego wynagrodzenie za godzinę pracy w 2012 roku wynosiło 9, 375 złotych a w 2013 roku - 10 złotych. Stąd uwzględniając ilość godzin przepracowanych przez M. R. w każdym roku, utracone przez wnioskodawcę wynagrodzenie w 2012 roku wynosiło 1312, 50 złotych (140 x 9, 375), a w 2013 roku - 600 złotych (60 x 10), tj. łącznie za cały przepracowany okres czasu - 1912, 50 złotych. Kwotę tę zatem Sąd przyjął jako należną z tytułu poniesionej szkody związanej z wykonywaniem pracy przez M. R. w ramach kary, zamiast pracy zarobkowej.

Ponadto M. R. poniósł szkodę z tytułu dojazdów autobusem do miejsca wykonywania kary. Jak wynika z zeznań M. R. przysługiwała mu ulga na przejazd autobusami i bilet w jedną stronę kosztował go 1,25 złotych, a w obie strony łącznie 2, 50 złotych. Wnioskodawca wprawdzie nie potrafił określić ile razy udał się tym środkiem komunikacji do Wojewódzkiego Szpitala (...) w S., niemniej jednak uwzględniając, że M. R. wykonując karę, pracował również zawodowo, a zatem nie mógł poświęcić jednorazowo większej ilości czasu na wykonanie kary, to nawet przyjmując zgodnie z relacjami M. R., iż było to po 2 - 4 godzin jednorazowo, to do szpitala musiałby przybyć co najmniej 50 razy, przy czym jak podał wnioskodawca stawał się tam również dojeżdżając samochodem. Tym samym biorąc pod uwagę, że M. R. wskazywał, że koszt przejazdu autobusem w dwie strony kosztował go 2, 50 złotych, to uznać należy,

że kwota 75 złotych wskazana przez wnioskodawcę jako całkowity koszt dojazdu, jest adekwatna do kwoty, którą M. R. poniósł z tego tytułu.

Z kolei należność z tytułu postępowania egzekucyjnego wszczętego w związku z obowiązkiem zapłaty przez M. R. kosztów postępowania i opłaty w sprawie XIV K 924/11 Sądu Rejonowego w Słupsku, wynika z postanowienia komornika przy Sądzie Rejonowym w Słupsku z dnia 4 czerwca 2012 roku w sprawie K. 98/12 (k. 53). Skoro zaś kwotę tę M. R. był zobowiązany ponieść w związku z wykonywaniem wobec niego kary (opłata od orzeczonej kary i koszty postępowania), winna ona zostać zasądzona na rzecz wnioskodawcy.

Tym samym łączna kwota ustalonego przez Sąd odszkodowania, należnego wnioskodawcy wynosi 2 336, 47 złotych.

Wnioskodawca M. R. żądał również zasądzenia na jego rzecz zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w kwocie 7 000 zł.

Zgodnie z poglądem wyrażanym przez Sąd Najwyższy dla wykładni pojęcia zadośćuczynienie, o jakim mowa w art. 552 k.p.k., miarodajne są przepisy prawa cywilnego, a zwłaszcza art. 445 § 1 k.c., z którego wynika, że zadośćuczynienie powinno być odpowiednie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 2005 roku w sprawie II KK 54/2005). Użyte w art. 445 § 1 k.c. pojęcie sumy odpowiedniej ma charakter niedookreślony, tym niemniej w orzecznictwie wskazuje się kryteria, którymi należałoby się kierować przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia, a mianowicie to, że musi ono mieć charakter kompensacyjny, a więc musi przedstawiać odczuwalną wartość ekonomiczną, nie będącą jednakże wartością nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy. Z powyższego wynika, że wartość odpowiednia to wartość utrzymana w granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Przy czym pamiętać należy, że na wysokość zadośćuczynienia składają się cierpienia pokrzywdzonego – tak fizyczne, jak i psychiczne – których rodzaj, czas trwania i natężenie, należy każdorazowo określić w kontekście materiału dowodowego sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2008 roku w sprawie III KK 349/2007).

M. R. podnosił, że w związku z wykonywaniem nieodpłatnych prac na cele społeczne, pogorszeniu uległ jego stan zdrowia, korzystał ze zwolnień lekarskich, nadto wykonując te prace odczuwał ból kręgosłupa, jak i ogólne zmęczenie.

Odnosząc się do tych stwierdzeń, wskazać należy, że z zeznań C. D. wynika iż, prace wykonywane przez M. R. polegały na skrobaniu ścian szpitala, przy czym wnioskodawca wykonywał te prace w pozycji stojącej, a z uwagi na wysokość ścian podlegających skrobaniu, nie było potrzeby korzystania przez niego z drabiny. Nadto z dokumentacji lekarskiej wynika, że M. R. cierpi na schorzenia kręgosłupa już od 16 roku życia, a przy tym leczył się z tego tytułu już wcześniej aniżeli wykonywał karę ograniczenia wolności.

Z kolei w świetle opinii biegłej z zakresu reumatologii K. T., M. R. cierpi na zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa, dyskopatię lędźwiową, skrzywienie kręgosłupa Th- L, otyłość, przy czym w aktualnym stanie zdrowia badany mógł wykonywać zlecone mu w ramach kary ograniczenia wolności prace. Biegła potwierdziła, że wykonywane prace mogły powodować przejściowe nasilenie dolegliwości bólowych kręgosłupa, głównie w związku z dyskopatią i otyłością. Nie miały jednak żadnego istotnego negatywnego wpływu na stan zdrowia wnioskodawcy - typu zaostrzenie procesu zapalnego czy też upośledzenie funkcji narządu ruchu. Według biegłej, wykonywanie tych prac w żaden sposób nie wpłynęło na trwałe pogorszenie stanu zdrowia wnioskodawcy. Praca fizyczna, którą M. R. wykonywał w ramach kary nie miała żadnego wpływu na progresję procesu chorobowego ani też na aktywność procesu zapalnego stawów, jak też na pogłębienie zmian dyskopatycznych kręgosłupa. Biegła zaznaczyła też, że zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa jest chorobą natury immunologicznej, a czynniki fizyczne nie mają żadnego wpływu ani na jej aktywność zapalną ani na jej dalszy przebieg i związane z tym upośledzenie w zakresie narządu ruchu (k. 215 - 216).

Stwierdzić zatem należy, że z opinii biegłej wynika, że między wykonywaniem przez M. R. prac w ramach kary ograniczenia wolności a ewentualnym trwałym pogorszeniem jego stanu zdrowia nie istnieje związek przyczynowy.

Natomiast K. T. potwierdziła, że M. R., jak zeznawał, mógł odczuwać w związku z wykonywaną pracą przejściowe dolegliwości bólowe.

Opinia biegłej jako oparta o zgromadzoną przez Sąd szeroką dokumentację lekarską leczenia M. R. oraz dokumentację dostarczoną przez wnioskodawcę jest jasna, rzeczowa oraz fachowa. Godzi się przy tym wskazać, iż biegła swoje wnioski w sposób logiczny uzasadniła.

Odnosząc to do wniosku M. R., wskazać należy, że okres przymusowego wykonywania nieodpłatnej pracy na cele społeczne wyniósł w istocie 5 miesięcy, choć M. R. w tym czasie wykonał 200 godzin prac.

Wprawdzie powyższy okres czasu, nie jest okresem nadmiernie długim, jednakże podkreślenia wymaga, że dotyczyło to osoby dotychczas nie karanej, mającej świadomość swojej choroby, co bez wątpienia wzmagало stres związany z wykonywaniem kary. Nadto niewątpliwie wykonywanie tej kary powodowało u M. R. nie tylko dodatkowe zmęczenie, ale też i dolegliwości bólowe.

Tym samym uznać należy, że M. R. należy się z tego tytułu zadośćuczynienie.

Wnioskodawca podnosił także, iż zadośćuczynienie należy mu się z tytułu wykonania wobec niego środka karnego w postaci zakazu wstępu na mecze piłki nożnej, rozgrywane przez Klub Sportowy (...) na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, połączonego z obowiązkiem stawiennictwa w Komendzie Miejskiej Policji w S. w czasie trwania tych meczy przez okres 2 lat. Nie kwestionując, że z wykonania środka karnego może wynikać szkoda lub krzywda, stwierdzić jednak należy, że z treści art. 552 k.p.k. jednoznacznie wynika, że ustawodawca przewidział tego rodzaju kompensaty w trybie tego przepisu jedynie za wykonanie kary, a nie środka karnego.

Roszczenie z tytułu wykonania środka karnego nie może być bowiem dochodzone na zasadach określonych w Rozdziale 57 Kodeksu postępowania karnego, lecz na zasadach ogólnych określonych w Kodeksie postępowania cywilnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 kwietnia 2008 roku w sprawie VKK 33/08, OSNwSK 2008/1/776, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2004 roku w sprawie II KK 78/04, LEX 141362).

Uwzględniając te okoliczności Sąd uznał, że żądana przez wnioskodawcę kwota zadośćuczynienia, obejmująca także dolegliwości związane z wykonywaniem przez M. R. środka karnego jest nadmierna.

Jak wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, tego rodzaju zadośćuczynienie nie służy wyrównaniu wszelkich szkód spowodowanych niesłusznym uwikłaniem wnioskodawcy w proces. W tej sytuacji zasądzenie na rzecz M. R. żądanej kwoty prowadziłoby nie do kompensacji jego krzywd wynikłych z wykonania kary, której nie powinien był ponieść, ale do niczym nieuzasadnionego wzbogacenia.

Stąd Sąd doszedł do przekonania, mając na uwadze wskazane wyżej okoliczności związane z wykonaniem przez M. R. kary ograniczenia wolności i dotyczącymi tego skutkami, że należnym zadośćuczynieniem za wyrządzoną krzywdę, jest kwota 2 500 złotych. Taką też kwotę Sąd na podstawie art. 552 § 1 i 2 k.p.k. zasądził na rzecz M. R.. W ocenie Sądu kwota 2500 złotych jest kwotą w pełni adekwatną, która jeśli nie zrekompensuje w pełni cierpień fizycznych i psychicznych wnioskodawcy, wynikłych z wykonania kary, której nie powinien był ponieść, to na pewno w znaczący sposób je złagodzi, realizując tym samym znaczący cel zadośćuczynienia.

W pozostałym zakresie żądanie co do zadośćuczynienia i odszkodowania, Sąd oddalił.

Kosztami postępowania obciążono Skarb Państwa.